

## **TÜRKİYE EMİSYON TİCARET SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ YAYIMLANDI**

27 Ağustos 2026 tarihli ve 33353 sayılı Resmî Gazete’de Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği (“**Yönetmelik**”) yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik ile sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Türkiye Emisyon Ticaret Sisteminin (“**TR ETS**”) işleyişi düzenlenmiştir. İşbu bilgi notumuz kapsamında Yönetmeliğin kapsamı, hangi işletmeler bakımından önem taşıdığı, sera gazı emisyon izni, tahsisat ve raporlama yükümlülükleri, pilot uygulama dönemi ve idari yaptırımlar ele alınmaktadır.

### **A. Yönetmeliğin Kapsamı ve Hangi İşletmeleri İlgilendirdiği**

Yönetmelik, EK-1’de yer alan ; enerji üretimi ve yakıt yakma, petrol rafinasyonu, kok üretimi, metal cevheri işleme, demir-çelik ve alüminyum üretimi, çimento ve kireç üretimi, cam, seramik, mineral elyaf, selüloz, kağıt ve karton üretimi ile çeşitli kimyasal ürünlerin üretimi gibi faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması ile TR ETS’nin uygulanmasına ilişkin iş ve işlemleri kapsamaktadır. Bu faaliyetlerin bir kısmı için üretim kapasitesi veya toplam anma ısı gücü bakımından eşikler de öngörülmüştür.

Bu nedenle Yönetmelik bakımından belirleyici olan şirketin ticaret unvanı veya faaliyet gösterdiği genel sektör değil, somut tesisin EK-1’de sayılan faaliyetlerden birini yürütüp yürütmediği ve Yönetmelik’teki emisyon kategorilerinden hangisinin koşullarını sağladığıdır..

Yönetmelik’te tesisler emisyon miktarlarına göre üç kategoriye ayrılmıştır:

- Kategori A tesisler yıllık emisyonu 50.000 ton CO<sub>2</sub> eşdeğerine eşit veya daha az olan;
- Kategori B tesisler yıllık emisyonu 50.000 ton CO<sub>2</sub> eşdeğerinden fazla ve 500.000 ton CO<sub>2</sub> eşdeğerine eşit veya daha az olan;
- Kategori C tesisler ise yıllık emisyonu 500.000 ton CO<sub>2</sub> eşdeğerinden fazla olan tesislerdir.

TR ETS, EK-1’deki faaliyetleri yürüten Kategori B ve Kategori C tesisleri kapsamaktadır. Dolayısıyla Yönetmelik’in emisyon ticareti ve tahsisat teslimi bakımından esas hedef kitlesi, EK-1 faaliyetlerini yürüten ve yıllık emisyonu 50.000 ton CO<sub>2</sub> eşdeğerini aşan tesislerdir.

Bununla birlikte okul, üniversite, hastane ve savunma sanayi kuruluşlarına ait tesisler, yerine getirdikleri faaliyetlerle sınırlı olmak üzere TR ETS kapsamı dışında bırakılmıştır. Ancak bu tesislerin EK-1 faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını izleme, raporlama ve doğrulama yükümlülükleri devam etmektedir.

### **B. Sera Gazı Emisyon İzni**

TR ETS kapsamında yer alan işletmelerin, sera gazı emisyonuna neden olan faaliyetlerini yürütebilmesi için İklim Değişikliği Bakanlığı’ndan sera gazı emisyon izni alması zorunludur. Birden fazla tesiste faaliyet gösteren işletmelerin kural olarak her tesis için ayrı izin alması gerekir; aynı adreste birden fazla tesis bulunması halinde ise tek izin alınması mümkündür.

Sera gazı emisyon izni beş yıl süreyle geçerlidir. İşletmelerin izin süresinin sona ermesinden en az altı ay önce yenileme başvurusu yapması gerekir. Tesisin faaliyeti, niteliği veya işleyişi, tesis kategorisi ya da izin sahibinde değişiklik olması halinde bu değişikliğin otuz gün içinde İklim Değişikliği Bakanlığı’na bildirilmesi zorunludur.

### **C. Tahsisat Sistemi ve İşletmelerin Teslim Yükümlülüğü**

Yönetmelik’te “tahsisat”, bir ton karbondioksit eşdeğerinde sera gazı emisyon hakkını ifade etmektedir. TR ETS üst sınırı emisyon yoğunluğu esas alınarak belirlenecek ve doğrulanmış emisyon raporlarının son teslim tarihinden itibaren altmış gün içinde Resmî Gazete’de yayımlanacak Ulusal Tahsisat Planı kapsamında açıklanacaktır.

Tahsisatlar İşlem Kayıt Sistemi’nde ihraç edilerek birincil piyasada satışa sunulabilecek veya ücretsiz olarak dağıtılabilecektir. Ücretsiz tahsisat miktarı; alt tesis özelindeki kıyas değeri, ücretsiz tahsisat oranı, sektörel faaliyet katsayısı ve faaliyet seviyesi dikkate alınarak hesaplanacaktır.

İşletmeler, tesis bazında doğrulanmış sera gazı emisyon raporlarında yer alan emisyon miktarına denk gelecek tahsisatı yükümlülük yılının kasım ayının son iş gününe kadar İşlem Kayıt Sistemi üzerinden teslim etmekle yükümlüdür. Teslim edilmeyen tahsisat miktarı sonraki yılın yükümlülüğüne eklenmekte ve ayrıca Kanunda öngörülen yaptırımlar uygulanmaktadır.

#### **D. İzleme, Raporlama ve Doğrulama Yükümlülükleri**

EK-1’de yer alan faaliyetleri yürüten işletmelerin sera gazı emisyonlarını İklim Değişikliği Başkanlığı’nca onaylanan izleme planı doğrultusunda takip etmesi gerekmektedir. İzleme planının, sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlandığı tarihten en az altı ay önce onaylanmak üzere İklim Değişikliği Başkanlığı’na sunulması zorunludur.

İşletmeler her yıl 30 Nisan tarihine kadar bir önceki takvim yılına ait sera gazı emisyonlarını ve faaliyet seviyelerini İklim Değişikliği Başkanlığı’na raporlamakla yükümlüdür. Sera gazı emisyon raporunun İklim Değişikliği Başkanlığı’na gönderilmeden önce doğrulanması zorunludur. Doğrulama işlemleri, Yönetmelik’te öngörülen esaslara göre akredite edilmiş doğrulayıcı kuruluşlar tarafından gerçekleştirilecektir.

#### **E. Pilot Uygulama ve Geçiş Süreci**

TR ETS, pilot uygulama dönemi ile başlayacaktır. Pilot dönemin kapsamı, süresi ve uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Karbon Piyasası Kurulu tarafından belirlenecektir.

7552 sayılı İklim Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde TR ETS kapsamına dahil olacak işletmelerin sera gazı emisyon izni alması gerekmektedir. Bu üç yıllık geçiş döneminde, bir defaya mahsus olmak üzere işletmelerin sera gazı emisyon izinlerinin bulunduğu kabul edilmektedir. Gerekli görülmesi halinde bu süre iki yıla kadar uzatılabilecektir.

Pilot uygulama döneminde yer alan işletmelerin ilk İzleme Metodolojisi Planlarını Yönetmelik’in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde elektronik ortamda İklim Değişikliği Başkanlığı’na sunması gerekmektedir. İklim Değişikliği Başkanlığı gerekli görürse bu süreyi altı aya kadar uzatabilecektir.

#### **F. İdari Yaptırımlar**

Yönetmelik, yükümlülüklerin ihlali halinde 7552 sayılı İklim Kanunu’nda öngörülen idari yaptırımların uygulanacağını düzenlemektedir. Doğrulanmış sera gazı emisyon raporunun süresinde sunulmaması halinde tesis kategorisine göre 627.450 TL ile 6.274.500 TL arasında değişen idari para cezaları öngörülmüştür. TR ETS kapsamındaki işletmeler bakımından bu cezalar iki kat olarak uygulanacaktır.

Sera gazı emisyon izni almadan faaliyet gösteren, süresi sona ermiş veya iptal edilmiş izinle faaliyetine devam eden TR ETS kapsamındaki işletmeler açısından ise tesisin kapasitesine ve kategorisine göre 1.254.900 TL ile 12.549.000 TL arasında değişen idari para cezaları düzenlenmiştir.

#### **G. Sonuç Olarak**

Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği, özellikle EK-1’deki faaliyetleri yürüten ve yıllık emisyonu 50.000 ton CO<sub>2</sub> eşdeğerini aşan tesisler bakımından yeni izin, izleme, raporlama, doğrulama ve tahsisat teslim yükümlülükleri getirmektedir. Bu nedenle Yönetmelik’in yürürlüğe girmesiyle birlikte EK-1 faaliyetlerini yürüten işletmelerin tesis bazında emisyon kategorilerini, mevcut izleme ve raporlama süreçlerini ve sera gazı emisyon izni bakımından geçiş takvimini değerlendirmeleri önem taşımaktadır.